

Jólahald í kavakloddum Alpu-fjøllum

Við luftvogni — sky-lift — upp í 4000 metra hædd í Eysturriki

Millum føroyskar blað- og tíðindamenn er Eiden Müller ein teirra, ið hevur ferðast dágligast uttanlands, m.a. í Týsklandi og Eysturriki. Eftir áheitan frá SOSIALINUM hevur hann skrivað hesa grein um, hvussu jólini verða hildin har burturi, og har tey varðveita siðir og eyðkenni, sum í mongum førum eru vordin vanlig eisini um okkara leiðir.

Meðan um okkara leiðir flestu munnu vilja sleppa at halda jól heima, er øðrvísi uttan um okkum. Tann siður tykist vinda meir og meir uppá seg, at fólk leita burtur frá gerandisdegnum og tess dagliga stríði og strevi, um teimum ber til at halda jólafrí í øðrum londum.

Men tað eru ikki einans suðurlond við sól og hita, ið freista á hesi ársins myrku og mangan keldu tíð — eisini tey tradisjonellu ferðalondini ikki so langt burtur frá okkum draga í desember og januar til sín hópin av vitjandi gestum. Dømi í so máta eru einahelst Suðurtýskland, Eysturriki og Schweiz. Hesi lond eru frá náttúruvi so væl fyrri, at ikki einans ber teimum til at hýsa fremmandagestum á sumri — tey eru nærum eins mong, ið vitja hagar á vetrardegi at iðka ítrótt ella finna sær hvíld í fjallabygdunum ella á stórum gistingarhúsum, ið har finnast í hópatali, útgjörd við øllum nútíðar hentleikum.

200.000 jólagestir í Eysturriki

Eysturriki er millum hesi lond eitt hitt fremsta, bæði hvat ið náttúruvakurleika og gistingarlíkindum viðvíkur. Kann tað tí heldur ikki undra nakran, at talið av turistum, sum hesi jól koma at vitja í Eysturriki, røkkur upp um 200.000, sum alment er kunngjørt.

Útlendingar koma einahelst at vitja í landsportunum Tirol- og Salzburger-landinum hesa ársins tíð, og smábygdur sum Kitzbühel, Bökstein, Zell-am-See, Oberndorf og Badgastein, fyrri bert at nevna nakrar, hava altíð fullsett gistingarhús í desember og januar. Ikki tí, eisini har kennist dýrtíðin, men eyðkent er bæði fyrri Tirol og Salzburg, at á gistingarhúsum fær fremmandamaðurin framvegis innivist fyrri ikki ov miklan pening — tí hendir eisini tað, at vaksandi tal av t.d. norður-

Landsbygdin Maria Alm am Steinernen Meer við kavakloddum fjallatindum, hagar turistar í stórum tali leita í jóla- og vetrarfrí á hvørjum ári

lendingum, ið áður hildu vetrarfrí í fjøllum í Noreg og Svøríki, heldur leita til Eysturrikis. Heldur ikki sigur tað litið, at fólk har yvirhøvur eru framúr fryntlig og blíð, so at hin vitjandi kennur seg væl frá fyrsta degi, annaðhvørt hann gistir í fjallasmáttu á Patzer-Kofel ella á Alpen-Hotel í Innsbruck, hesin yndisligi og náttúruvakri høvuðsbýurin í Tirol við teimum mongu søguligu minnunum. Hin vitjandi eigur ikki at gloyma at vitja inn á Andreas Hofer savnið í Innsbruck, við tí mætu tirolsku frælsishetjuni av hesum navni (1767—1810), ið stríddist móti fremmandaveldi, men sum við svikabrøgdum varð givin yvir til Napoleons keisara og skotin í Mantova. Lík hansara varð seinni flutt til Innsbruck, og er Andreas Hofer í dag mettur fremsta fólkahetja Tirols, ið livað hevur.

Við »sky-lift« upp í 4000 metra hædd

Omakaleyst er hjá jólagestunum at ferðast millum dalar og fjøll, sum fyrri hann, ið úr Innsbruck-dalinum hevur hug at royna skiðurnar uppi á Hafelekar-fjallinum beint uppi yvir, men kortini einar 4000 metrar í hæddini. Tað er bert at seta seg í eina »sky-lift«, og so togar elektriski kaðalin gestirnar upp á fjallatindin í hesum luftvogni, og kunnu teir síðani spennna skiðurnar og við fúkandi ferð leita oman í dalin aftur...

Ella er gestur staddur í litlu landsbygdini Zell-am-See, ber væl til hjá honum at gera eina dags-úrferð til hægsta fjall í Eysturriki, Gross Glockner, eftir Hochalpenstrasse við bussi — men hetta gerst einans á sumri, tí á vetri er bilvegurin stongdur av kava og ísi í fleiri mánaðir. Men at skoða frá Gross Glockner inn í grannalondini Týskland, Italia og Schweiz er ein uppliving, sum eingin, ið hevur havt hana, nakrantíð vil gloyma.

Ein onnur hugtakandi mynd úr tí litla Eysturriki við teimum mongu bóndabygdum og idnaðarvirkjum, ið bera prógv um, at her býr eitt bæði arbeidshugað og arbeidssamt fólk, er landsbygdin Heiligenblut, á leiðini móti Gross Glockner. Kirkjan í hesi bygd er ógvuliga sjáldsom fyrri útlend-

ingar at siggja, men ikki fyrri eysturrikarar. Tað hendur meiri enn so á vetri, at bygdin kavur undir í støðum, og tí er tornið á kirkjuni í Heiligenblut evnað so til, at kavin skal »renna« niður av tí ógvuliga spiska torni og forða fyrri, at kavin legst á kirkjutekini.

Í Heiligenblut vita bygdafólkini, at veturin kann vera beiskur, og at tey ofta kunnu vera avstongd frá grannabygdunum í longri tíð. Men tað hava tey vitað frammanundan og tí eisini roynt at bjarga sær føðina í hús, meðan tíð var. Tó er hent meiri enn einaferð, at goymslurnar eru gingnar undan, og tá hevur verið bæði kaldligt og svangligt í mongum Heiligenblut-húsi.

Kortini er eyðkenni fyrri bygdafólkið um hesar leiðir — og fyrri tað eisini aðrastaðni í Eysturriki — at tey ongantið bera seg undan at hjálpa grannanum tað itarsta tey eru ment.

Salzburg er hildin ein hin vakrasti býur í Mið-Europu við dómkirkjuni fremst á myndini og annars hópin av søguligum eyðkennum.

Kaðal-luftvognur á veg upp móti fjallatindinum Hafelekar í 4000 metra hædd ...